

ZIMA 2018 | č. 99 Zpravodaj

*Babiččina
Zahrádka*

PESTRÝ ŽIVOT
KOLEM **KRMÍTKA**

VÁNOCE TRPYTIVÉ,
BAREVNÉ A VOŇAVÉ

KTERÝ VÁNOČNÍ **STROMEK**
SI VYBERETE?

Babiččina zahradka

S výjimkou horských oblastí se s pravou zimou setkáme nejčastěji až po Novém roce. Ještě si stále můžeme užívat barevných stromů, dokvétajících trvalek a usychajících trav. Teprve s prvním těžkým sněhem zahrada upadne do skutečného zimního spánku a přikryje se bílou peřinou. Ale i taková zahrada má své kouzlo, nemyslíte...?

Babské rady nejen do zahrady

- ✓ Aby ve vysokých mrazech nezamrzly dveře, natřete gumové těsnění lojem.
- ✓ Pokud se vám mlží špaletová okna, postavte mezi ně misticčku s rýží.
- ✓ Velmi účinným prostředkem proti chřipce a nachlazení je kysané zelí.
- ✓ Proti suchému, dráždivému kašli natřete hruďník v silnější vrstvě sádlem, překryjte igelitem a dekou a odpočívajte.
- ✓ Od mastných vlasů pomůže ušlehaný sníh z jednoho bílku dobře vetřený do kůže.
- ✓ Před smažením masa na kovové pánvi nasypťe do pánve hrubou sůl a jakmile začne prskat, vysypťe ji a vložte maso do pánve - nebude se připalovat.

Pranostiky na zimu

Když ještě v listopadu hřmívá, úrodný rok nato bývá.

Mnoho sněhu v prosinci – mnoho ovoce a trávy.

Jaké zimy v prosinci, taková tepla v červnu.

Leden studený, duben zelený.

Ryje-li krtek v lednu, končí zima v květnu.

Udeří-li zima brzy, hnedle ji to mrzí.

Není-li v zimě sněhu, nebude v létě hub.

KOUZLO STARÝCH

Vánoce

Rozkrajování jablíček

Každý si u štědrovečerní večeře rozkrojí svoje jablko. Pokud se po rozkrojení objeví hvězdička, dotyčný bude celý příští rok zdravý. Objevil-li se křížek, nic dobrého nelze čekat.

Babiččina Zahrádka

O Vánocích a zejména o Štědrém dnu se říká, že mají tajemnou moc a předvídají nebo i ovlivňují budoucnost. Vánoční období představovalo především kouzlení a čarování často spojené s oslavou zimního slunovratu. Významnost vánočních zvyků postupně vymizela a dnes jednotlivé rituály spíše zpřijemňují vánoční večer. Zkuste to i vy!

Louskání ořechů

Hlava rodiny po štědrovečerní večeři rozlouskne v dlani ořech. Je-li hezký a celistvý, bude rodina žít další rok v pokoji a štěstí. Špatný ořech znamená nemoc v rodině.

Devatero pokrmů

Tradiční štědrovečerní večeře se skládala z devíti chodů: začínala kouskem chleba, poté se podávala hrachová nebo čočková polévka, hlavním jídlem byl houbový kuba následovaný obřadním pokrmem (prosná, jáhlová, krupičná nebo hrachová kaše). Dalším chodem byly topinky s česnekem, staročeská muzika, jablka a ořechy. Na závěr se jedla vánočka nebo jablečný závin.

Házení střevícem

Neprovdané dívky se na Štědrý den postaví zády ke dveřím a přes rameno hodí svůj střevíc. Pokud po dopadu špička střevíce ukazuje ven ze dveří, dívka se do roka provdá. Pokud ne, zůstane v příštím roce svobodná.

Sedm hrnečků

Pod každý ze sedmi stejných hrnečků se vloží jeden symbol: peníze znamenají bohatství, uhlí nemoc, prsten svatbu (lásku), hřebínek varuje před nedostatkem, šáteček věští cestu, chléb štěstí a dudlík miminko. Pak se zavážou oči, hrnečky se zamíchají a jeden se zvolí. Symbol pod ním ukrytý věští budoucnost.

Pouštění lodiček

Každý sám si zhotoví lodičku ze skořápky vlašského ořechu a malé svíčky, kterou pak položí na hladinu ve velké nádobě naplněné vodou. A co lodička prozradí?

- ✓ zůstane u břehu - v příštím roce žádné změny, vše zůstane při starém
- ✓ potopí se - jakákoliv snaha zlepšit svou situaci bude marná

- ✓ dotýká se jiné lodičky - láska a přátelství
- ✓ utvoří kruh s ostatními - bezproblémové soužití, vzájemná úcta, přátelství a tolerance
- ✓ ocitne se uprostřed ostatních - majitel lodičky potřebuje ochranu a pomoc, je zranitelný a citlivý

- ✓ ocitne se mimo kruh - majitel v nadcházejícím roce rodinu opustí
- ✓ točí se v kruhu - nerozhodnost, nevíte, co od života chcete
- ✓ svíčka zhasne - neupřímnost, komplikovaný citový vztah
- ✓ sama dopluje k druhému břehu - získáte, po čem toužíte

Trvalo pouhých pár desítek let, než se místo tradičního sušeného ovoce, jableček, cukrovinek, ořechů a papírových řetězů začaly vánoční stromky zdobit skleněnými ozdobami – nejprve vinutými skleněnými perlami a v době první republiky klasickými foukanými skleněnými ozdobami, jak je známe dnes. Těsně před vypuknutím druhé světové války bylo dokonce Československo nejvýznamnějším výrobcem a exportérem skleněných ozdob na světě. I když se dnes musejí skleněné ozdoby potýkat s konkurencí především z Asie, postupně se ke kvalitním českým foukaným ozdobám vracíme.

Na rozdíl od strojově vyráběné produkce se ručně vyráběné tradiční české foukané ozdoby vyznačují vysokou kvalitou zpracování (ozdoby mají tenké stěny a jsou bezešvé) i uměleckou úrovní (rozmanité tvary dekorací, originální ruční malba, široká škála barev). Koule, špice a další tvary jsou čím dál více malovány jen zlatými či stříbrnými posypy. Dekory mají podkladové barvy z několika barevných témat a obsahují vždy tři barvy lakové a tři matové. Z naší nabídky jsme tentokrát vybrali výrobky od východočeské firmy Ozdoba CZ v kombinaci červené a zlaté, která nakonec k Vánocům patří asi nejlépe.

Ty nejkrásnější
z českých rukou

Ozdoby, které vykouzlí úsměv

Svátky narození Ježíše Krista jsou spojeny se zdoběním stromu. Nejstarší zmínka o jedli ověšené jablky, oříšky, preclíky, datlemi a svíčkami je z kroniky hanzovního města Brémy z roku 1570. Stromek vyzdobili měšťané v cechovním domě pro děti řemeslníků oříšky, jablky a drobnými cukrovinkami, které si mohly děti po skončení svátků odstrojit a sníst. Tento zvyk se rozšířil do celého světa. Ozdoby se zhotovovaly z různých materiálů a ve čtyřicátých letech 19. století se začaly objevovat první vánoční ozdoby ze skla. Materiál se změnil, ale tvary a motivy zůstaly stejné. Vedle tradičních zvířátek, pohádkových postaviček, sněhuláků, houbiček a hraček přicházejí výrobci každý rok s nějakými novinkami, například letos je to autíčko Škoda Dynamic s motorem vzadu, který představila automobilka v roce 1935 s číselným označením 935. Za povšimnutí stojí také forma rádia značky Tesla. Vyberte si z nabídky firmy Ozdoba CZ figurky, které vám vykouzlí úsměv na rtech už při jejich nákupu, mnohem větší radost z nich určitě budou mít hlavně děti.

První adventní neděle, první svíčka na adventním věnci. Dnes už téměř samozřejmost pro každého, kdo má Vánoce rád a chce si je připomenout co nejdříve. Víte ale, kde se adventní věnec vzal a jak se stalo, že je dnes nezbytným vánočním doplňkem?

SVÍČKAMI za Sluncem

Tradici adventního věnce založil až v 19. století německý protestantský teolog Johann Hinrich Wichern. Pro chudé děti založil v Hamburku školu, a aby se vyhnul neustálým dotazům, kdy už budou Vánoce, vyrobil pro ně v roce 1839 předchůdce dnešních adventních věnců. Ne staré dřevěné kolo nalepil 19 malých červených svíček pro všední dny a čtyři bílé svíce pro neděle. Každý den se zapalo-

vala další svíčka, v neděli velká bílá, v ostatní dny malá červená. Zvyk se z Německa postupně rozšířil do celé Evropy a počet svící se víceméně ustálil na dnes používaných čtyřech.

Kruhová podoba věnce symbolizuje ustavičnou cestu slunce a zároveň i věčnost.

Náš TIP
V našich zahradnických centrech můžete zakoupit také hotové adventní věnce nebo jen základy s chvojím, které si snadno dozdobíte sami.

Slaměný základ (sláma přináší požehnání a odráží zlé duchy) by měl být obalen **zeleným chvojím** (život, věčnost, stálost ve víře).

Svíčky symbolizují Kristův kříž a zároveň požehnání na každou světovou stranu. Zapalují se vždy proti směru hodinových ručiček – první adventní neděli bude hořet jen jedna, druhou neděli dvě a tak dále až do poslední adventní neděle.

Čtyři svíčky symbolizují čtyři adventní neděle, každá z nich je jedním krokem přiblížení se ke spáse, světlu, které na zem přineslo narození Krista.

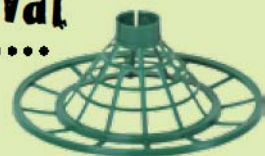

Jablíčka jako dekorace jsou plody života – kulaté jako věnec sám a dobré jako Boží přízeň.

Zlaté stuh jsou znamením Slunce, **červené** upomínají na Kristovu krev prolitou za spásu světa. Obě barvy symbolizují život.

Co můžete potřebovat

Plastový korpus pro výrobu jednoduchého svícnu s jednou svíčkou. Ozdobíte chvojím a svíčku umístíte do středu.

Svíčky můžete vybrat buď stejně velké pro zapálení současně, nebo v různých velikostech pro postupné zapalování každou adventní neděli. Nabízíme i tradičních i moderních barevách.

Bodec na svíčku velmi usnadní práci s tím, jak svíčku na věnec připevnit. Ve zlaté a stříbrné barvě.

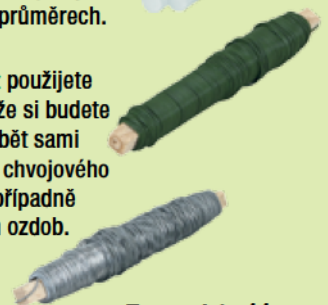

Tavnou pistolí použijete nejen při výrobě dekorací, ale i různých oprav v domácnosti. V různých provedeních.

Náplně do tavných pistolí vyberte podle konkrétního modelu pistole – dostupné jsou v několika průměrech.

Vázací drát použijete v případě, že si budete věnec vyrábět sami k navázání chvojového základu a případně i některých ozdob.

Provoněné Vánoce

GLITTERING STAR
(Zářivá hvězda)

Zářivá kombinace santálového dřeva, lahodných bombónů a zázvoru. Uklidňující jemná vůně.

Vrchol: štiplavý zázvor, černý rybíz
Srdce: bombóny, muškátový oříšek
Základ: pačuli, ambra, guaiacové dřevo a santálové dřevo

WINTER WONDER
(Zimní zázrak)

Okouzlující zimní kombinace šampaňského a citrusů, vanilky a stříbrné balzámové jedle. Elegantní jemná vůně.

Vrchol: zmrzlý citrón, ledový vzduch
Srdce: šampaňský akord, stříbrná balzámová jedle
Základ: vanilka, čisté pižmo

FROSTY GINGERBREAD
(Perník s polevou)

Čerstvě pečené perníčky s cukrovou polevou, vánoční klasika, která naplní domov příjemně hřejivou vůní kuchyně, kde se právě dopeklý perníčky.

Vrchol: skořice, vanilková poleva, muškátový oříšek
Srdce: zázvor, hřebíček
Základ: perník, cukr

ICY BLUE SPRUCE
(Zledovatělý modrý smrk)

Svěží dech zimního lesa – kulíčky jalovce, modrý smrk a lístky máty. Nádherná svěží zimní vůně.

Vrchol: svěží jalovec, lístky máty
Srdce: zimní smrk, černý rybíz, zasněžený cedr
Základ: balzámová jedle, pudrové pižmo

Sběratelská edice Vánoce 2018

Patříte k nadšencům, kteří si ze svíček Yankee Candle začali pořizovat sbírky? Pak pro vás máme tři novinky v limitované sběratelské edici.

SNOW DUSTED BAYBERRY LEAF

(Zasněžený lístek
voskovníku)

Červené kuličky
vánočního
voskovníku s vůní
borového jehličí,
mrazivé máty
a špetkou sladké
vanilky.

SPICED BERRY SANGRIA

(Kořeněná sangrie
s ovocem)

Osvěžující vůně
sangrie s bobulemi,
jablkem,
skořicovou
tyčinkou
a zázvorem.

SUGAR FROST CHRISTMAS

(Vánoce
s cukrovou
polevou)

Čerstvě upečená
sváteční dobrota
politá krémovou
vanilkovou
polevou – lahodná
vánoční sladkost.

Vánoce jsou nejvoňavějším svátkem roku. Letošní kolekce Holiday Sparkle od Yankee Candle přinese do vašich domovů záplavu hřejivosti, optimismu a radostné energie. Svíčky jsou vyrobeny z prvotřídního parafínu a přírodních vonných esencí. Mají 100% bavlněný, ručně rovnaný knot a obal z kvalitního foukaného skla.

Nezapomeňte na doplňky

Doplňky ke svíčkám od Yankee Candle jsou nejen krásné, ale i funkční. Poskytují ochranu nábytku (talířky), stabilní plamen (stínítka) a také bezproblémové rozpouštění vonných vosků (aromalampy). Efektivní jsou také svícny na vonné čajové svíčky – více plamínek znamená více intimní atmosféry a samozřejmě i vůně.

Letošním tématem designu je matné sklo, zlatá, stříbrná, motivy zasněžených větví a zimního lesa. Extra luxusní je pak zlatá kolekce Glam Mosaic.

VÁNOCE

Aby hvězda nezhasla

Díky zářivě zbarveným listenům uspořádaným do tvaru hvězd je poinzécie neboli vánoční hvězda jednou z nejoblíbenějších dekorací vánočního období a taky krásným dárkem. Pokud si chcete být jisti, že si poinzécie zachová po dlouhou dobu svou krásu, je potřeba, abyste při nákupu a péči o ni dodrželi několik jednoduchých pravidel.

Odborník radí

Marek Ferenčík,
Zahradnické centrum
Ferenčík, České Budějovice

Vánoční hvězda je asi nejoblíbenější vánoční květina, krásně se kombinuje například se zelenými pokojovými rostlinami nebo s orchiděmi. Nebojte se také použít přírodní materiály jako doplňkovou dekoraci a samozřejmě nezapomeňte na barevně sladěný obal.

Rostlina se může nachladit během dopravy domů (musí být pečlivě zabalena) nebo při čekání v autě (nákup plánujte až na závěr vašeho pobytu ve městě).

S výjimkou tmavých koutů nebo vstupních prostor, které jsou vystaveny průvanu, se jí bude dařit skoro všude v interiéru. Ideální je stanoviště se standardní pokojovou teplotou i na okenním parapetu.

Po příchodu domů rostlinu ihned rozbalte. Mírně povadlé listy jsou příznakem teplotního stresu, nikoliv nedostatku vody! Rostlinu zalijte nejdříve následující den.

Zalévejte jen minimálně. Pokud hvězdu umístíte do keramického či plastového obalu, dbejte na to, aby v obalu nestála voda. Používejte ideálně dešťovou nebo odstátou vlažnou vodu.

Náš TIP

Poinzécie se bude na svátečním stole vyjímat v keramickém obalu červené barvy. Pozor však na riziko přelítí

Rozezněte BÍLÉ ZVONY

Amarylka, amarylis, hvězdník... Ať už jí říkáme jakkoliv, je jisté, že cibulovina s botanickým označením *Hippeastrum* není jen tak nějaká květina. Symbolizuje ryzí pýchu a okouzující krásu. Interiér dokonale povznese a dodá mu eleganci a vznešenost. Přesně takové vlastnosti, které máme o Vánocích rádi.

Hvězdníky jsou k mání v bezpočtu barevných odrůd i v mnoha různých tvarech a velikostech. Květy velkokvětých odrůd mají v průměru až 20 cm, pěstují se však i rostliny s menšími či dvojitými květy.

Proces transformace cibule amarylky v nádhernou květinu je skutečně ohromující podívaná. Mezi listy se brzy objeví květní stvol s poupaty, která se rozvinou v nápadné zvonovité květy. Až úplně rozkvetou, budou vás těšit šest až osm týdnů.

Tipy pro pěstování

- ✓ stanoviště s pokojovou teplotou, co nejsvětlejší
- ✓ zalévat od začátku rašení po dokončení kvetení, pak jen mírná zálivka
- ✓ v září přestat zalévat, přenést na chladnější místo a nechat cibuli zatáhnout
- ✓ jakmile začne znovu rašit, přesadit a znovu začít zalévat
- ✓ nové cibule vysadit tak, aby byly z jedné třetiny nad zemí

Eliška Korbová
Zahrada Lisý s.r.o.

Odborník radí

Ve floristice se často řezané hvězdníky zavěšují vzhůru nohama a dutý stonek se vyplňuje vodou. Květina tak zůstane dlouho svěží.

V poslední době jsme i u nás začali užívat předměty denní potřeby i zvyky, které zde sice nemají žádnou tradici, ale jako novinka se velmi rychle ujaly a dnes už je ani jako cizí nevnímáme. Jedním z takových atributů je i cesmína, která je v angloamerických zemích nepostradatelným symbolem Vánoc. Její červené plody a listy zelené i přes zimu ozdobí stejně dobře vánoční interiér jako jinak holou zimní zahradu. Z mnoha druhů a kultivarů jsme pro vás vybrali ty, s nimiž se můžete setkat v nabídce našich zahradnických center.

Michala Brabcová
Chládek
zahradnické
centrum s.r.o.

Odborník radí

Společnou výsadbou samosprašných, samčích i samičích rostlin zajistíte nejen bohatší násadu zářivých plodů, ale díky různorodosti tvarů a barev listů také pestrost a rozmanitost zimní zahrady.

CESMÍNA

Novodobá vánoční ozdoba

Ilex altaclarensis
'Golden King'

- ✓ výška do dvou metrů
- ✓ zlatožlutá kresba listů vynikne zejména za chladného podzimu
- ✓ listy téměř bezostně
- ✓ samičí kultivar, k opylení a vytvoření plodů potřebuje samčí rostlinu
- ✓ déle trvající silnější mrazy listy poškodí, ale na jaře znovu obráží

Jak pěstovat cesmíny

- ✓ ideální stanoviště v polostínu nebo stínu a v záděti
- ✓ půda běžná zahradní, raději kyselější, propustná (nesnáší přemokření)
- ✓ roste pomalu
- ✓ za silnějších mrazů může namrznat, ale dobře regeneruje

Cesmína modrá
(Ilex meserveae)

- ✓ listy tmavně zelené s nádechem do modra
- ✓ růst kompaktní, hustý, bez vyholených větví
- ✓ v mládí vyžaduje dostatečnou závlivku
- ✓ ideální pro živé ploty

Kultivary:

- Blue Prince** – samčí, netvoří plody, zoubkaté, nepichlavé listy
- Blue Princess** – samičí, listy pichlavé, plody sytě červené
- Blue Angel** – samičí, mladé listy modrofialové, plody lesklé červené

Cesmína ostrolistá
(Ilex aquifolium)

- ✓ výška do šesti metrů, spíše keřový růst
- ✓ listy tmavozelené, pichlavé, v pozdějším věku méně samosprašná
- ✓ lze bez problémů řezat a tvarovat, vhodná do stříhaných živých plotů
- ✓ v plném stínu ztrácí tvar

Kultivary:

- Alaska** – samosprašná, odolná, listy tmavně zelené, plody zářivě červené

Argenteomarginata – samosprašná, listy s krémovým lemem, plody červené

Silver Queen – samčí, listy s krémovým okrajem, pichlavé, plody červené

Bacciflava – samičí, tmavně zelené listy, plody žluté

Pyramidalis – samosprašná, listy tuhé, téměř nepichlavé, plody červené

Blue Princess

Rozhodli jste se letos pro řezaný vánoční stromek? V našich zahradnických centrech vám nabízíme pečlivě vybírané dřeviny z dánských plantáží a částečně také z našeho vlastního pěstování. Snažíme se vytvořit pro vás bohatý výběr z mnoha velikostí a několika druhů, protože každý má jiné prostorové možnosti a každému se zkrátka líbí stromek jiný. Který si letos vyberete?

JAKÉ JEHLIČÍ *letos zavoní?*

Smrk ztepilý (*Picea abies*)

- ✓ jehlice dlouhé 3–4 cm, měkké, nepíchají
- ✓ barva jehličí tmavě zelená
- ✓ v trvale vytápěných prostorech brzy opadává

Jedle kavkazská (*Abies nordmanniana*)

- ✓ jehlice dlouhé 4–6 cm
- ✓ jehličí na líci tmavozeleně lesklé
- ✓ udrží jehličí dlouho i v teplých místnostech

Smrk pichlavý (stříbmý) (*Picea pungens*)

- ✓ jehlice 2–3 cm dlouhé, tuhé, ostře zašpicatělé, silně pichlavé
- ✓ barva jehličí od tmavozelené přes modrozelenou až po stříbrnou
- ✓ opadává jen velmi málo

Náš TIP
Nemáte místo na velký vánoční stromek? Zkuste miniaturu v květináči a ozdobte si třeba cypřišek, jalovec nebo tis.

Borovice černá (*Pinus nigra*)

- ✓ jehlice dlouhé 8–15 cm, větve pevné, širší, hustý vzhled
- ✓ barva jehličí sytě zelená, někdy na spodu ojněné
- ✓ neopadává, jehlice vydrží na větvích klidně až do Velikonoc

Pokud chcete, aby váš stromek vydržel co nejdéle, zajistěte mu přísun vody. K tomu se dobře hodí stojánky Nordman a Oslo se zásobárnou vody, kterou lze podle potřeby doplňovat. Dostupné jsou v různých barvách a velikostech.

DÁRKY pro mláouny

Vymyslet vhodný vánoční dárek pro některé z blízkých může být obtížné: všechno mají, nic nepotřebují ani nechtějí – však to znáte. Místo obligátních bačkor, ponožek nebo skleniček zkuste letos udělat radost nějakou kvalitní dobrotou. Ve farm shopech v našich zahradnických centrech jich najdete celou řadu, tentokrát jsme pro vás vybrali něco pro muže (pořádné maso) i ženy (šípkové víno a medovina).

Farmářská bedýnka Lesní vánek

Balíček pro myslivce, lesníky, foťy a vůbec pro všechny milovníky zvěřinových paštik (srnčí, jelení, z divočáka). Paštiky jsou doplněny dvěma specialitami – pálenkou ze smrkových výhonků Lesní vánek a džemem ze smrkových výhonků. Při ochutnávce zažijete dokonalou iluzi pikniku na lesní mýtině.

Staroslovanská medovina

Čistá přírodní medovina je vyrobena podle originální receptury z akátového medu. Elegantně se v ní snoubí lahodná medová chuť a vůně s nádechem čerstvě rozkvetlého akátu. Základem tmavé medoviny je medovicový lesní med a je určena pro labužníky, kteří znají a umějí ocenit výjimečnost chuti a vůně medovicového medu. Sladký a opojný požitek slibuje zejména pro dámy medovina z květového včelího medu ochucená o ořechovou přírodní esenci. Neměla by chybět na žádné bláznivé party či „babské jízdě“.

Farmářská bedýnka Ze statku

Spižirna musela být na podzim plná, aby nebyla nouze v období zimy a vlastně až do Velikonoc. Výběr z takové spižirny jsme pro vás připravili v této bedýnce: vepřové maso, kachní paštika, špendlíkový džem, malinový džem a pečená jablčka.

Kitl Medovina

Tato medovina si uchovává příznivé vlastnosti medu, ze kterého je vyrobena, protože neprošla varem. Jsou v ní luhovány bylinky v bio kvalitě – mateřídouška, lípa, voňatka a bez; je slazena hroznovou šťávou, neobsahuje žádný řepný cukr a není dolihovaná. Kitl Medovina je skvělá na prohřátí těla i duše při dlouhých zimních večerech.

Šípkové víno – klasika v novém kabátě

Šípky z Jeseníků jsou základem klasického vína, které vzniká vykvašením sušených šípků společně s přidáním cukru a speciálním kmenem hlubokoprovášejších kvasinek. Víno se kvůli zachování všech účinných látek ze šípků zásadně nefiltruje a nepřidávají se do něj žádné konzervační látky ani barviva. Vyzkoušet můžete i speciality: likérovou chuť šípkového vína v čokoládě nebo v kávě.

Farmářská bedýnka Samé maso

Nová kolekce, svěží design. Tato farmářská bedýnka je určena pro ty, kteří bezmasé výrobky v podstatě nepovažují za jídlo. Nejsou zde žádné „zbytečnosti“ ze sladkého sortimentu, jenom maso, maso a zase maso. Touto bedýnkou uděláte radost skutečným masomilcům. Obsahuje hovězí maso, vepřové maso, králičí paštiku, kachní paštiku a paštiku z divočáka.

Farmářská bedýnka Z venkova

Venkov vždycky krmil město. Lidé z vesnic přicházeli na trhy do města, kde prodávali přebytky z vlastní produkce. Většinou to byla drůbež, králci, vepřové a zelenina. My jsme to všechno dali pěkně do jedné bedýnky a vy si můžete pochutnat na kachních stehýnkách, vepřovém masu, zeleninádě a králičí paštice.

Pohled z okna do zahrady nás v zimě moc netěší, zvlášť když nenapadne sníh a venku je šedivo a blátivo. Pak se snažíme vylepšit tvář zahrady různými barevnými dekoracemi včetně venkovních vánočních ozdob a světýlek. Aby bylo v zimě v zahradě nejen krásno, ale také živo, zkuste do ní přilákat ptáky z lesů a polí. Pokud zvolíte správné krmítko a především jeho obsah, budete mít o zábavu postaráno.

Pestrý život kolem **KRMÍTKA**

Dobré rady pro přikrmování ptáků

- ✓ Krmíme od listopadu do března.
- ✓ Množství potravy přizpůsobujeme aktuálnímu počasí. Více krmiva podáváme za mrazů a vysoké sněhové pokrývky.
- ✓ Krmítko umístíme alespoň 1,5 m nad zemí a dva metry od nejbližších stromů či keřů, na kterých by mohli číhat predátoři.
- ✓ Potrava musí být vždy chráněna před sněhem a deštěm.
- ✓ Krmení pravidelně doplňujeme a krmítko čistíme od trusu a slupek.
- ✓ Nikdy nekrmíme plesnivým či jinak zkaženým krmivem. Vhodné potraviny z naší kuchyně, jako je vařená rýže, maso nebo lůj, nesmějí být kořeněné, solené, uzené, přepálené apod.
- ✓ Pozor na velké skleněné plochy v blízkosti krmítka. Ptáci do nich mohou narážet a vážně se poranit či zabít.
- ✓ Lojové koule a tukové směsi vždy věšme na stinná místa, na slunci se mohou roztavit či žluknout.
- ✓ Čím rozmanitější potravu v krmítku nabídneme, tím více druhů pak můžeme pozorovat.

Co do krmítka

Základem by měla být vždy slunečnicová semena, případně ve směsi s jinými semeny, například ovsem, prosem či pšenicí. Nejvhodnějším řešením jsou namíchané směsi krmení pro přezimující ptáky označované jako krmivo pro venkovní ptactvo či zimní směs.

7 nejčastějších návštěvníků na krmítku

Poznáte je?

7 vzácných hostů

1 kos, 2 sýkora koňadra, 3 sýkora modřínka, 4 zvonek, 5 pěnkava, 6 vrabec, 7 červenka

8 brhlík, 9 stehlík, 10 hýl, 11 dlask, 12 čečetka, 13 strakapoud, 14 čížek

Vhodné krmítko

Bez ohledu na materiál je důležité, aby krmítko mělo dostatečně velkou základnu a potrava byla v suchu (byla pod střešou). Boční lišta na základně zabrání vypadávání potravy. Ideální jsou krmítka se zásobníkem, z něhož se potrava doplňuje automaticky.

PRO MAZLÍKY *pod stromeček*

Nezapomeňte při výběru vánočních dárků také na své zvířecí mazlíčky! I oni budou mít určitě radost z dárku, přestože verbálně ji vyjádřit nedokážou. Chovatelské koutky v našich zahradnických centrech jsou plné drobností a pamlsků – některé novinky vám představujeme na této dvoustraně.

Míč Bally – zabaví a odmění

- ✓ lze naplnit granulemi nebo drobnými pamlsky
- ✓ pes si s pamlskovníkem užije samostatnou hru i s odměnou
- ✓ vybírat můžete z různých barev

Pro bezpečnost psů

Bezpečnostní světýlko

- ✓ silikonové pouzdro s poutkem pro uchycení na obojek
- ✓ světelné módy: blikání, trvalé svícení (ovládá se stiskem tlapy na přívěsku)
- ✓ vyměnitelná baterie

Bezpečnostní pásek

- ✓ pro dobrou viditelnost za šera a ve tmě
- ✓ s poutky ze suchého zipu pro uchycení na obojek
- ✓ světelné módy: blikání, trvalé svícení (ovládá se stiskem jednoho konce pásku)
- ✓ vyměnitelná baterie

Podpořte instinkt lovce

Hračky pro kočky Natural Only probouzí v kočkách jejich přirozený lovecký instinkt. Jsou vyrobeny z přírodních materiálů, odolné a bezpečné ve tvaru myšek, míčků a rybek. Řadu Natural Only doplňují 40 cm dlouhé udice s hračkou s peříčky.

Pro labužníky

Polosuché masové kroužky s obsahem hovězího masa udrží psa ve skvělé kondici a zajistí mu krásnou lesklou srst. Granule mají průměr 1,5 cm a jsou tak určeny zejména pro dospělé psy malých plemen.

Nepostradatelná vánočka

Tradiční česká vánočka

- ✓ 30 dkg hladké mouky
- ✓ 20 dkg hrubé mouky
- ✓ 10 dkg cukru
- ✓ 5 dkg čistého vepřového sádla
- ✓ 3 dkg másla
- ✓ malá lžička soli
- ✓ 250 ml mléka
- ✓ 2,5 dkg čerstvého funkčního droždí (půl kostky)
- ✓ 2 vejce
- ✓ koření (1 badyán, 4 kuličky nového koření, špetka muškátového květu)
- ✓ hrst rozinek (namočené předem v rumu)
- ✓ plátkované mandle

Droždí rozdrobíme do trochy vlažného mléka, přidáme lžičku cukru a mouky a necháme vzejít kvásek.

Všechny suché ingredience smícháme v míse (koření nemusí být), vlijeme kvásek, rozpuštěné máslo se sádlem a zbylé mléko, 1 vejce a 1 žloutek a vypracujeme hladké těsto, které se nelepí. Pak vmícháme rozinky a mandle, posypeme moukou, zakryjeme utěrkou a necháme vykynout.

Vykynuté těsto rozdělíme na devět částí, které vyválíme na váleček a spleteme. Upletenou vánočku necháme ještě aspoň půlhodinu kynout. Troubu předehřejeme na 220 °C, vánočku potřeme rozšlehaným žloutkem, posypeme mandlemi a vložíme do trouby na 5-10 minut. Pak teplotu snížíme na 150 °C a pečeme ještě 45 minut.

Tip:

Do trouby při pečení vložte malý kastrůlek s vodou, vánočka nebude tak vysušená.

Vánočka má svým tvarem připomínat malého Ježíška zabaleného v peřince, je proto symbolem nového života a plodnosti. Správně se plete z devíti pramenů. Spodní čtyři symbolizují čtyři živly, tedy oheň (slunce), vodu, zemi a vzduch. Prostřední tři prameny představují rozum, cit a vůli člověka. Vrchní dva prameny se upínají k tomu, co vede člověka nejvýše, tedy k vědění a lásce.

Jak se plete vánočka

Ze čtyř částí vyválíme válečky, položíme je vedle sebe a nahoře spojíme.

Dva prostřední prameny překřížíme pravý přes levý.

Dva levé prameny překřížíme levý přes pravý.

Dva pravé prameny překřížíme levý přes pravý.

Vezmeme opět dva prostřední prameny a opakujeme od začátku. Konce dobře spojíme.

Upletený cop přeneseme na plech vyložený pečicím papírem, uprostřed ho hřbetem ruky mírně promáčkne a potřeme rozšlehaným bílkem.

Z dalších tří válečků upleteme klasický cop, položíme ho na první patro, promáčkne a opět potřeme bílkem.

Nahoru položíme cop ze dvou pramenů a kraje založíme pod spodní patro.

Zahradnické pohádky:

POHÁDKY Z MECHU A KAPRADÍ

Znáš pohádku o tom, jak Křemílek a Vochoomírka zasadili semínko a čekali, že jim vyroste fiala? Nakonec jim vyrostlo něco jiného, ale ty můžeš být úspěšnější a pěstovat na okně v pokojíčku africkou fialku. Tyto rostliny, odborně Saintpaulie, pocházejí z Afriky, kde je při své výpravě objevil německý baron Saint-Paul, a podle něj dostaly své jméno.

Fialka má na světě spousty obdivovatelů, dokonce se najdou lidé, kteří je sbírají a zakládají kluby pěstitelů fialek. Někteří nadšenci si je mezi sebou vyměňují, aby měli ve sbírce co nejvíce druhů a barev. Fialka se doma dobře pěstuje, můžeš to sám zkusit. Dej ji na světlé místo, zalévej ji spodem do misky a po chvíli dostaneš přebytečnou vodu slíj.

Křemílek s Vochoomírkou si chtěli vypěstovat květinu, zasadili semínko a rozpívali mu. Pamatujš si, jaká květinu jim ze semínka vyrostla? Nebyla to fialka, ani fiala, ale divizna.

Co budeš potřebovat

- ✓ sazenici africké fialky
- ✓ ozdobný keramický obal
- ✓ substrát pro pokojové rostliny

Text: (red); foto: Dreamstime

Více informací najdete na webových stránkách jednotlivých členů (viz poslední strana Zpravodaje)

Vánoční akce v našich zahradnických centrech

AZ GARDEN s.r.o.

Parudubice

24.–25. 11. Vánoce tradičně v Černé

- ✓ prodejní vánoční výstava
- ✓ vánoční dílna pro velké i malé
- ✓ opékání buřtů
- ✓ fotokoutek

Zahradnictví Dvořák a syn s.r.o.

Teplice

Vánoční trhy a kreativní dílny sobota – neděle – středa

živá hudba (so, ne 14–18 hod)

24.–25. 11.

- ✓ nazdobte si svůj adventní věnec
- ✓ kreativní dílna – malování na porcelán

1.–2. 12.

- ✓ dětská vánoční dílna

8.–9. 12.

- ✓ malování a foukání skleněných ozdob
- ✓ kreativní dílna – malování na textil

15.–16. 12.

- ✓ vánoční fotokoutek
- ✓ kreativní dílna – výroba fotorámečku

22.–23. 12.

- ✓ víkend pro Klokánek Teplice
- ✓ to nejlepší z kreativních dílen

Zahradnické centrum FERENČÍK s.r.o.

České Budějovice

24.–25. 11. Advent klepe na dveře

- ✓ fantastické adventní věnce
- ✓ výroba přímo před vašimi očima
- ✓ dobrůtky do bříška

8.–9. 12. Přinášíme Vánoce k vám domů

- ✓ květinová fantazie na váš stůl
- ✓ výroba přímo před vašimi očima

Zahrada Lisý s.r.o.

Králův Dvůr

16.–18. 11. Vítání Adventu v Zahradě Lisý

- ✓ nové trendy pro letošní vánoce
- ✓ prodejní výstava dekorací
- ✓ pro děti – zdobení perníčků

24.–25. 11. Tvořivá vánoční dílna v Zahradě Lisý

- ✓ tvoření adventních dekorací

14.–16. 12. Stříbrná neděle v Zahradě Lisý

- ✓ vánoční zvyky a tradice
- ✓ malování vánočních ozdob
- ✓ živá hudba

Zahradnické centrum Brabec s.r.o.

Modřice u Brna

24.–25. 11. Adventní tvoření

- ✓ workshop – výroba adventních věnců pod vedením zkušených floristek (9–17hod)
- ✓ ukázky adventní vazby z rukou našich floristů (živý vstup 14–15hod)
- ✓ adventní dílnička pro nejmenší (9–17hod)
- ✓ malování na sklo a vánoční ozdoby
- ✓ stylové občerstvení

Zahradnictví Líbeznice s.r.o.

Líbeznice

od 1. 11. Ozdoby pomáhají

- ✓ podporujeme Spolu dětem o.p.s. – koupí vánočních ozdob společně přispějeme na projekty pro děti

24.–25. 11. Adventní aranžování

- ✓ představení vánočních trendů
- ✓ fotokoutek
- ✓ dobroty z naší kavárny
- ✓ vánoční inspirace a nálada zaručeny

8.–9. 12. Vánoční pohoda s dětmi

- ✓ zábavný program pro děti
- ✓ dílnička pro děti
- ✓ dobroty z naší kavárny

Chládek zahradnické centrum s.r.o.

Praha 6

24.–25. 11. Adventní dílna

- ✓ přijďte si vytvořit svůj vlastní adventní věnec
- ✓ vstupné dobrovolné – rádi ochutnáme vaše cukroví
- ✓ přineste si jen dobrou náladu, nářadí vám zapůjčíme

1.–2. 12. Malování na ozdoby

- ✓ malování a zdobení skleněných ozdob podle vašeho přání
- ✓ prezentace tradiční výroby českých foukaných skleněných ozdob
- ✓ příjemně strávený den s českou vánoční tradicí

5. 12. Mikulášská dílna

- ✓ Mikuláš, čerti a andělé v našem zahradnictví
- ✓ soutěže pro děti
- ✓ výroba dětské vánoční dekorace
- ✓ malování na obličej

19.–23. 12. Prodej kaprů

- ✓ Třeboňští rybáři zaručují
- ✓ výbornou sádkovou rybu
- ✓ profesionální opracování
- ✓ jistotu kvality
- ✓ dobrou náladu zdarma

Zahradnictví u Kopřivů s.r.o.

Šebrov

17.–18. 11., 24.–25. 11. Kouzelné Vánoce v Šebrově

- ✓ pestrý výběr vánočních dekorací, ozdob a českých baněk
- ✓ vánoční dobroty k zakousnutí
- ✓ živá hudba
- ✓ kouzelná tvořivá dílnička s vánoční tematikou nejen pro děti
- ✓ vánoční divadlo pro děti
- ✓ malování na obličej

- ✓ *zaručená odbornost*
- ✓ *nejvyšší kvalita*
- ✓ *česká tradice*

Zahradnictví Dvořák a syn s.r.o.

www.dvorakasyn.cz

- Stanová ulice 1998, 415 01 Teplice
Tel.: 417 539 930
- areál zimního stadionu
Rudolická 1700, 434 01 Most
Tel.: 476 100 794

Chládek zahradnické centrum s.r.o.

www.zahradnictvi-chladek.cz

- Střešovická 47, 162 00 Praha 6
Tel.: 235 351 032

FLORA GARDEN s.r.o.

www.floracz.cz

- Boleslavská 1085
294 01 Bakov nad Jizerou
Tel.: 326 781 194

Zahrada Lisý s.r.o.

www.zahradalisy.cz

- Bohumila Hájka 221, Popovice
267 01 Králův Dvůr u Berouna
Tel.: 313 037 357

Zahradnictví Libeznice s.r.o.

www.zahradnictvilibeznice.cz

- Mělnická 424, 250 65 Libeznice
Tel.: 283 981 844

Zahradnictví u Kopřivů s.r.o.

www.zahradnictvisebrov.cz

- Šebrov 105, 679 22 Lipůvka
Tel.: 516 431 735
- Brněnská 154, 666 01 Tišnov
Tel.: 549 412 374
- Nám. Svobody 2, 678 01 Blansko
Tel.: 516 410 539

Zahradnické centrum FERENČÍK s.r.o.

www.ferencik.cz

- Generála Píky 729/2,
370 01 České Budějovice
Tel.: 602 779 652
- Žižkovo náměstí 118,
374 01 Trhové Sviny
Tel.: 386 321 471, 602 779 674

AZ GARDEN, s.r.o.

www.azgarden.cz

- Staročernská 200,
530 03 Pardubice – Černá za Bory
Tel.: 466 616 193

Zahradnické centrum Brabec, s.r.o.

www.brabeccz.cz

- Chrlická 875, 664 42 Modřice
Tel.: 547 215 066

